

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

MEEDIAPÄDEVUSE INFOKIRI

JAANUAR 2025

Haridus- ja Teadusministeerium koostöös riigi meediapädevuse võrgustikuga on kokku pannud infokirja, millest leiate infot ja praktilisi soovitusi meediapädevuse arendamiseks. Infokiri on mõeldud eelkõige haridustöötajatele, palume see edastada kõigile, kel võiks olla huvi meediapädevuse teemade vastu. Infokiri ilmub iga kuu teisel neljapäeval.

Palume kõigil soovijail registreerida end infokirja tellijateks.

Registreeru

Ootame kõiki huvilisi liituma ka Meediapädevuse Seltsi Facebooki grupiga, et olla jooksvalt kursis värskema teemakohase infoga ja jagada teadmisi meediapädevusest: <https://www.facebook.com/groups/meediapadevuseselts>

27. jaanuaril kell 15.00–16.00

Kuidas noorte meediakasutus ja ajakirjandus teineteist vormivad?

Õhtulehe peatoimetaja **Martin Šmutov**

Meedia ja kommunikatsiooni koolitaja
Maria Rozbaum

Digimenterid Telia Eesti Elurand: ühiskonnateaduste instituut

TASUTA VEEBISEMINAR: Kuidas noorte meediakasutus ja ajakirjandus teineteist vormivad

Haridustöötajatele mõeldud seminar toimub esmaspäeval, 27. jaanuaril kell 15–16.

Meedia ja kommunikatsiooni koolitaja Maria Rozbaum ning Õhtulehe peatoimetaja Martin

Šmutov arutlevad, mida saavad koolimeedia vedajad ajakirjanduselt õppida ja vastupidi – kuidas noorte digimeediakasutus mõjutab traditsioonilist meediat.

Registreeru [SIIN](#)

Seminar toimub Tartu Ülikooli ühiskonnateaduste instituudi ja Telia ühise algatuse Digimentori raames.

Rohkem kui 50 ideed, kuidas digimeediapädevuste õpet tundidesse lõimida, leiate algatuse veebilehelt meedia.ut.ee

VALMINUD ON UUS ÕPPEVIDEO

Projekti “Kuidas arendada meediapädevust?” käigus valmivad [Eesti Väitlusseltsil](#) õppevideod, mis aitavad õpetajatel noortele tutvustada argumenteerimise põhitõdesid. Esimest videot saavad huvilised vaadata [SIIN](#)!

Eesti Väitlusseltsi eesti keele riigieksamiks ettevalmistav kursus tuleb taas!

Kuue kohtumise käigus käsitletakse keskseid argumenteerimisega seotud teemasid ning näidatakse, kuidas neid teadmisi eesti keele riigieksamile ülesandeid lahendades kasutada. Täpsema informatsiooni kursuse kohta leiab [SIIT](#)!

TAOTLE OMA PROJEKTILE TOETUST

[Eesti Interneti SA](#) kuulutas välja tänavuse projektitoetuse taotlusvoor, mille kogueelarve on 50 000 eurot. Sel aastal toetame projekte, mis aitavad edendada lisaks küberturbe teadmistele ka internetivabadusega seotud oskusi ning arutelusid. Projektide tegevuste sihtgrupp võib olla alates noortest kuni eakateni ning tegevuste periood on 2025. kalendriaasta.

Projektide esitamine on avatud kuni 02.02.2025.

EIS aitab arendada
küberturbe ja
internetivabaduse alaseid
teadmisi – esita enda projekt
2. veebruariks!

Täpsema info, tingimused ja projektide esitamise leiad

lehelt: <https://www.internet.ee/eis/toetused>

Meedia- ja infopädevust arendavad haridusprogrammi

Rahvusraamatukogu pakub tunde allikakriitilisuse arendamiseks ja tehisintellektiga loodud valeinfo tuvastamiseks. Samuti leiab valikust programme infootsingu nippide õppimiseks ning usaldusväärse ja vajaliku info leidmiseks.

Rohkem infot tundide kohta ja registreerimine RaRa veebilehel.

<https://www.rara.ee/programmid/>

Tutvu Rahvusraamatukogu meediapädevuse veebilehela

Lisaks võõrkeelsetele raamatutele, uuringutele, videotele, RaRa veebimängudele, uudiskirjale ja tundidele leiab nüüd sellelt lehelt info ka

RaRa

eestikeelsete selleteemaliste raamatute kohta.

Vaata veebilehte:

<https://www.rara.ee/uuri/desinformatsioon/>

<https://www.rara.ee/uuri/desinformatsioon/>

Hea õpetaja!

Oleme loomas meediakirjaoskust arendavaid materjale (töölehti, postreid, slaidiesitlusi), mida muukeelsete 1.–4. klassidega töötavad õpetajad saavad kasutada nii tunnis kui jätta õpilastele koduseks tööks koos lapsevanemaga lahendamiseks. Projekti eesmärk on toetada kooliperesid eestikeelsele õppele üleminekul ja kaasata digimeediapädevuste õpetamisse ka lapsevanemad.

Materjalide eesmärk on:

- arendada 1.–4. klassi õpilaste meediakirjaoskust ja kriitilist mõtlemist;
- toetada õpetajaid ja lapsevanemaid meediapädevuste õpetamisel;
- tõsta lapsevanemate ja õpetajate teadlikkust online-mängude ja sotsiaalmeediaplatvormide riskidest/võimalustest.

Selleks, et materjalid tõepoolest kasulikud oleksid, vajame muukeelsete õpilastega töötavate õpetajate sisendit, millega saaksime materjale luues arvestada.

Ootame vastama eelkõige 6-11aastaste muukeelsete lastega töötavaid haridustöötajaid, aga ka lapsevanemaid, sest loodavad materjalid on mõeldud koos vanematega lahendamiseks.

💛 Vastajate vahel loosime välja ühe mängulise digiturvalisuse tunni!

Huvi korral võtke palun ühendust materjalide autoritega:

Inger Klesment, inger.klesment@gmail.com (Laste Aeg OÜ)

Gretel Juhansoo, gretel.juhansoo@gmail.com

Projekti rahastab Briti Nõukogu.

Digiturvalisuse vahetunnimängud

Tartu Ülikooli ühiskonnateaduste instituudi ja Telia ühise algatuse Digimenterite raames on loodud 5–10 minutit kestvate digiturvalisuse mängude kogumik.

Mängude sihtgrupiks on 1. kooliastme õpilased. Kõiki tegevusi luues peeti silmas, et neid oleksid võimalised läbi viima mängujuhid ehk kooli vanemad õpilased vahetundides nii koolimajas sees kui ka õues. Kõikide mängude juures on vajalike vahendite nimekiri/printismaterjalid.

Mängudega saab tutvuda aadressil:

<https://meedia.ut.ee/vahetunnimangud/>

TEEVIIDA TEEMAKUUD 2025

Noorteinfoportaal Teeviit on avalikustanud 2025. aasta teemakuude fookused, mis tuginevad noorte ja noortega töötavate spetsialistide seas läbi viidud küsitlustele ning mitmetele noorte valdkonna uuringutele.

Aasta jooksul keskendutakse kümnele erinevale teemale, pakkudes noortele usaldusväärset ja asjakohast teavet iseseisvumiseks ning teadlike otsuste tegemiseks.

Teeviida teemakuude aastaplaanist leiad praktilised tööriistad, artiklid ja materjalid.

Info- ja meediapädevusele keskendumine juba märtsis! Fookuses on see, kuidas tulla toime tänases info- ja meediarikkas ühiskonnas, pöörates sealjuures tähelepanu digihügieenile, teadvustades sotsiaalmeedia ohte aga ka võimalusi (näiteks enesearenguks) ning arendades kriitilist mõtlemist.

Tutvu kõikide teemakuudega: <https://www.teeviit.ee/mis-on-teeviit/teemakuud/>

11. veebruaril tähistatakse rahvusvahelist turvalise interneti päeva

Turvalise interneti tähistamise päeval võetakse fookusesse internetiturvalisus ning eelkõige laste ja noorte turvalisem interneti ja digimeedia kasutus. Oleme projekti Targalt internetis meeskonna poolt koostöös Tartu Ülikooli Digimentorite meeskonnaga koostamas temaatilisi õppe- ja teavitusmaterjale nii lastele, õpetajatele kui ka lastevanematele, mille avaldame veebilehel www.targaltinternetis.ee.

Lastekaitse Liit koostöös Tartu Ülikooli, Tallinna Tehnikaülikooli ja Haridus- ja Noorteametiga kutsub kõiki koole, lasteaedasiid, noortekeskusi, raamatukogusid ja ka teisi asutusi laste ja noortega veebruaris teavitusüritusi läbi viima ning nendega nende interneti ja meedia kasutamise harjumuste üle arutama.

Lisainfo ja oma ürituse registreerimine: <https://www.targaltinternetis.ee/event/turvalise-interneti-paev-2025/>.

KüberPõgenemistuba 2025 kutsub osalema

KüberPõgenemistuba 2025 ootab osalema 7.–9. ja 10.–12. klasside õpilasi, kutsekoolide õppureid, ülikoolide tudengeid (BA, MA, DOC) ning õpetajaid ja küberkaitse valdkonna koolitajaid. Võistlustööd võib esitada individuaalselt või kuni 4-liikmelistes gruppides. Esitamise tähtaeg on 31.03.2025.

Tööde teemad: vaimne tervis, küberturvalisus ja tehisintellekt. Osalejad loovad põgenemistoa või mini-CTF keskkonna algajatele küberkaitse huvilistele.

Lahendused võivad olla digitaalsed või mahtada füüsiliselt 40x20x30 cm kasti.

Hinnatakse tehnilist kvaliteeti, ülesannete sobivust, unikaalsust ja vaimse tervise teemade käsitlemist.

- Tööde esitamine: www.kyberpahkel.ee.
- Lisainfo ja inspiratsioon: <https://ylesanded.targaltinternetis.ee/>
- Põgenemistubade loomise toetusveeb: <https://sites.google.com/view/pogene/>

Digikoristusnädal 25.01–02.02

Rohelise kooli programm kutsub õppeasutusi osa võtma suurest digikoristusnädalast. Võtame ette enda seadmed koolis ja kodus ning korrastame digielu, kustutades ebavajaliku, mis kuhjudes digitaalseks prügiks muutub. Peale heateo keskkonnale, muudame digikoristades oma elu turvalisemaks ja vähendame infomüra.

Igal nädalapäeval ootab ees üks päevateema, mis annab ülesande, kust digikoristada ja miks. Õpetajad saavad päevateemade kava ette, et õppetegevusi paremini planeerida, lisategevuseks Kahooti viktoriin ning postrid kasulike faktidega tulevikuks.

Õpilastega osaledes on ülesanded sobilikud **II kooliastmest alates**, sobides noortele, kes juba erinevaid keskkondi kasutavad. **Ootame osalema ka õppeasutuste õpetajate ja töötajate meeskondi ning lapsevanemaid.** Hea oleks, kui klassis veaks koristust eest ja koguks lõpuks tagasisidet õpetaja; õpetajate meeskonnal üks meeskonna liige.

Läbiviimist võib endale sobivaks kohandada:

- käsitleda 1–2 teemat konkreetses ainetunnis põhjalikult terve tunni;
- teha koristamisaktsioonina lühikesi sutsakaid iga hommik kõigil 5 päeval esimese tunni alguses või lõpus 10 minutit;
- õpilased saavad Instagramis ka iseseisvalt ülesandeid kaasa teha.

Lae plakat alla siit – [printimiseks](#) ja [veebilehele](#)

REGISTREERI KLASS VÕI ÕPPEASUTUSE MEESKOND SIIN

Lisaks saab üksikosalejana ülesandeid jälgida ka [Facebooki sündmuse](#) all ja [Instagramis](#).

Lisainfo kodulehel: <https://rohelinekool.ee/digikoristus/>

Liina Vakrööm: liina.vakroom@tartuloodusmaja.ee

USINAID KORISTAJAID OOTAVAD AUHINNAD!

RARA

EESTI RAHVUS- RAAMATUKOGU

RAAMATUSOOVITUS RAHVUSRAAMATUKOGULT

“Kuidas ära tunda valeinfo” / Nereida Carrillo

https://www.ester.ee/record=b5684933*est

Ilus ja värvikas, aga ka sisukas raamat pakub teismelistele ja nende vanematele ülevaadet värskematest suundumustest meediamaastikul.

Autor esitab küsimuse, mida oleme väga palju kuulnud: kuidas veenduda, et info on usaldusväärne? Ja pakub oma vastuseid iga väärinfo liigi kohta. Kompaktsed viktoriinid ja ülesanded aitavad uusi teadmisi paremini kinnistada ja vahvad illustratsioonid sisu paremini selgitada.

Sihtrühmaks võib pidada huvilisi igas eas, kuid autor ise määrab raamatut kui 12+.

Meediapädevusest meedias

- Kuula suurt aasta kokkuvõtet: Kuidas kujundas infomõjutustegevus 2024. aastat? <https://epl.delfi.ee/artikkel/120344593/kuula-suur-aasta-kokkuvote-kuidas-kujundas-infomojutustegevus-2024-aastat>
- Artikkel Eesti õpilaste digipädevust nii koolis kui ka vabal ajal, analüüsides, kuidas PISA tulemused peegeldavad meie haridussüsteemi tegelikkust. Kas testitulemused suudavad avada digipädevuste arendamise tegelikke väljakutseid ja võimalusi. <https://opleht.ee/2024/12/digipadevus-koolis-ja-vabal-ajal-kas-pisa-tulemused-pegeldavad-eesti-hariduse-tegelikkust/>
- Artikkel uurib, kuidas digivahendite mõtestatud kasutamine võib toetada õpilaste sotsiaal-emotsionaalsete oskuste arengut. Tehnoloogia teadlik integreerimine õppetöösse avab uusi võimalusi empaatia, koostöö ja enesejuhtimise oskuste edendamiseks. <https://opleht.ee/2024/12/digivahendite-motestatud-kasutamine-arendab-opilaste-sotsiaal-emotsionaalseid-oskusi/>

Haridus- ja Teadusministeerium
Munga 18, 50088 Tartu
info@hm.ee

[Võta alla](#) et infokirjast loobuda.

